

Juraj Lahner

OD ISUSA I MARIJE

Hrvatske NARODNE Pobožne PJESME

15571

53

DANICA

OD ISUSA I MARIJE

HRVATSKE NARODNE POBOŽNE PJESME

SABRAO JURAJ LAHNER

ILUSTRIRALA ZDENKA SERTIĆ

JERONIMSKA KNJIŽNICA
UREĐUJE DR JOSIP ANDRIĆ
IZDAJE HRV. KNJIŽ. DRUŠTVO SV. JERONIMA
KNJIGA DVJESTA PEDESET I PETA

TISKARA NARODNE PROSVJETE U ZAGREBU

UZ OVU KNJIŽICU.

Što su hrvatske narodne pobožne pjesme, kakva im je vrijednost i zašto ih Društvo sv. Jeronima izdaje, o tom sam prije dvije godine napisao nešto u jeronimskoj knjižici »Hrvatske narodne pobožne pjesme«. Zato to ovdje nanovo ne kazujem.

No potrebno je, da za ovu knjižicu ponovim ono, što sam tamo rekao o pravilnom razumijevanju naših narodnih pobožnih pjesama:

»Da pravilno razumijemo ove pjesme, moramo u njima dobro razlikovati dvoje. Jedno je ono, što je uzeto iz vjere kršćanske katoličke i iz svetih Božjih knjiga. Drugo je opet ono, što je narod izveo i iskitio iz starinskoga kazivanja. Ovoga je drugoga najviše u ovoj knjizi, pa u tom imade i pogrešnih stvari. Zreliji će ljudi lako moći razlikovati, što je u tim pjesmama kršćanska katolička istina, a što je staro kazivanje.

Od ovoga staroga kazivanja dolazi i to, te je život Isusov i Marijin u tim pjesmama izišao u mnogome drugačiji, nego smo vikli čitati u biblijskim pripovijestima. Mnoge su stvari u pjesmama umetnute, kojih u svetim kršćanskim knjigama nema, a mnoge su opet promijenite. Osobitost je i novost u tim pjesmama i to, što je u njima skoro sve vezano s malenim Isusom.«

U ovoj drugoj knjižici hrv. nar. pobožnih pjesama imade o istoj stvari i po više pjesama, a opet imade i pjesama sličnih onima iz gore spomenute prve knjižice. Sve je te pjesme valjalo donijeti zato, što svaka od njih imade svoju osobitost i vrijednoću, a i zato, da s vremenom dobijemo što potpuniju zbirku vrijednijih hrv. nar. pobožnih pjesama.

I ove su pjesme sve do jedne novi prilozi poznavanju hrvatske narodne duše. U radu se i nastojanju oko njih osobito živo pazilo na to, da u pjesmama bude sve upravo onako, kako u narodu živi.

J. L.

37
37
74.000-
39.000

I.

Blagovijest.

»Oj anđele arhanđele,
Moj predragi Gabrijele,
Bi li mogo sa mnom biti ?
Nije largu* ni daleko,
Nego doli u Indije,**
Gdje su dvori Davidovi
I palače Šimunove.
U palačam mala iđa,***
A u iđi slavna Djeva,
Gdje djevuje kao djeva,
Moli Boga ne spijući.«
I njoj andio doletio
I Djevici govorio :
»Ti ćeš Sina poroditi,
Jezus će mu ime biti.«
Tu ustrepti kao riba :
»Gdje to čudo može biti,
Da ću Sina poroditi ?«
»Vjeruj, Djevo, u to danas !
Od Boga si pozdravljena,
Ti ćeš rodit Spasitelja.«

Rekla Marija I. Sršen iz Blata na otoku Mljetu u Dalmaciji.
Zabilježio učitelj Tomislav M. Masan.

---

* Znači isto, što i „daleko". (*Masan.*)

** Narod je ovdje mjesto dušmanske zemlje Židovske metnuo zemlju Indiju. Došlo je to otale, što je u starom narodnom kazivanju Indija zemlja dušmana Božjih i zemlja svakakih nevaljalšćina i zločina.

*** Soba.

2.

Isusovo rođenje.

Kad je stigla tužna Majka
U grad Betlem rad konaka,
Ne htiše ju tu primiti,
Nit konaka udiliti.
Kad ju trudnu ugledaše,
Svi rekoše nemilice:
Dosta nam je naše dice.
Kad izide iz Betlema,
Eto čuda prigolema,
Njoj se najde kolibica
I priprosta štaličica,
Di će ona prinoćiti
I Isusa poroditi.
U pol noći to se zgodi,
Kad Marija Mati rodi
Svoga svetog Stvoritelja,
Našeg dragog Spasitelja.
Veselte se svi narodi,
Što se dragi Isus rodi!
Ovo sveto porođenje
Svim nam bilo na spasenje!
O Isuse budi hvaljen
Po sve vike vikom. Amen.

Iz knjige pobožnih pjesama Ive Čakalića iz Doljanovaca u požeškoj okolici u Slavoniji.

3.

Radost, kad se Isus rodi.

Bog se rodi ove noći,
Ove noći po ponoći.
Pred kućom mu kolo igra,
U tom kolu Božja Mati.*
Zabrinu se Božja Mati,
Što će kolu piti dati,
Što li piti, što li jesti.

* Da kod Isusova rođenja kolo igra, pa da čak i Gospa u kolo dolazi, to je tako po starinskom kazivanju u pjesmi kazano, da se pokaže radost zaradi Isusova rođenja.

Al govori sveti Petar:
»Ne brini se, Božja Mati,
Što ćeš kolu piti dati,
Što li piti, što li jesti!
Ja imadem do tri bačve.
Jedna bačva rujna vina,
Druga bačva slatkog meda,
Treća bačva hladne vode.
Koja bačva rujna vina,
Ona j' bačva za junake.
Koja bačva slatkog meda,
Ona bačva za neveste,
Jer nevesta djecu doji.
Koja bačva hladne vode,
Ona bačva za djevojke,
Jer djevojke kolo vode.«

Iz Baćina kod Hrv. Dubice. Dobrotom učiteljice Tonke Dumbović.

4.

Mali Isus i griješne duše.

Odmo spat,
Boga zvat!
Na ni kraj,
Svetli raj,
De Marija sedala,
Žute lasi česala,
Sinika je zibala,
Sinika je pitala:
»Sinik moj predragi,
Je li čuješ, je li spiš?«
»Majka ma lublena,
Majka ma predraga,
Niti čujem, niti spim,
Na grešne dušice mislim.«
Amen.

Zabilježila u Maruševcu u Hrvatskoj učiteljica Zlata Crnko.

5.

Zibarica Barbara.

Lijepa je sveta Barbara,
A još je ljepša Marija,
Koja je Isusa rodila.
Barbara ga je zibala.
Zibli ga, zibli, Barbara!
Nek se ga zipka nazible,
Nek se ga ljudi naglede
To maloga našega Isusa!

Iz Mraclina u Turopolju u Hrvatskoj. Zabilježila učiteljica Micika Grandavec.

6.

Gospin san.

Kad je Majka priblažena
San usnila kod Betlema,
Mili Sinak k njoj doteče,
Pa joj ove riči reče:
»Je li spavaš, Majko mila,
Ili spavaš il si bdila?«
Marija mu odgovori:
»Zaspala sam, Zvizdo mila,
U taj čas se probudila.
I čudan sam san usnila:
Ja te vidih, kako li te
U vrtlu te ufatiše,
Sa konopci povezaše.
Tebe prvo Kaifašu,
Od Kaife do Pilata,
Od Pilata do Iruda
Vukoše te i izbiše,
Trnjem glavu okruniše,
Na Kalvariju odvedoše.
Drvo križa napraviše,
Na rame ti postaviše,
I na njega te pribiše.
Tebe na križ uzvisiše,
Prsa kopljem izraniše.
Krv i voda iz nje steče,
Koja kapljaše na mene.
Med zločince ubrojiše
I ti umri među njima
Za spasenje grišnicima.

Od onud te dol snimiše,
Men' u krilo postaviše.
Tad mi srce sedmostruki
Mač probode srce moje.
I u grob te postaviše
Mene tužnu ostaviše.«
Reče Isus : »Majko mila,
Istinu si ti usnila !«*

Iz knjige pobožnih pjesama Ive Čakalića iz Doljanovaca u požeško okolici u Slavoniji.

7.

Marija se sakrivala.

(Iz đakovačke okolice.)

Šetala se Marija
Po visokih planina.
Šetala se gloginji :
»Oj gloginjo, sestrice,
Savij svoje grančice,
Pokrij Sina Isusa,
Da ga Jude ne vide
I Židovi ne propnu !«
Al govori gloginja :
»Ja sam jako trnava,
Pa ću ubost Isusa.«
Proklela je Marija :**
»U proljeće iscvala,
A u jesen dopala !«
Šetala se Marija
Po visokih planina.

* Da je Gospa sanjala san o teškim mukama Isusovim, to je u pjesmu uzeto iz starinskoga narodnoga kazivanja. Pripisivati tome snu i tome starinskome kazivanju nekake posebne moći i pravice, bilo bi zlo i naopako. To bi bilo nepametno praznovjerje. Takoga su nepametnoga praznovjerja pune one nevaljale knjižice, koje se zovu „Gospin san" i „Senje Marijine". Tamo se opisuje, što je Gospa sanjala i onda se tim sanjama neistinito pripisuju svakakve moći. A to nikako ne valja.

** Što se ovdje i u drugim pjesmama pjeva, da je Marija uklela različito drveće, to nije ono griješno proklinjanje, kojega su puna nesretna usta našega hrvatskoga naroda. Marija ne čini ništa drugo, nego samo izriče zasluženu i pravednu kaznu nad nekim drvećem. A to je sasvim druga stvar

Šetala se k topoli :
»Oj topolo, sestrice,
Savij svoje grančice,
Pokrij Sina Isusa,
Da ga Jude ne vide
I Židovi ne propnu !«
Al govori topola :
»Ja sam jako debela,
Ne mogu se saviti,
Uprijek ću se prebiti.«
Proklela je Marija :
»Dan i noć se njihala !«
Šetala se Marija
Po visokih planina.
Šetala se vrbici :
»Oj vrbice, sestrice,
Savij svoje grančice,
Pokrij Sina Isusa,
Da ga Jude ne vide,
I Židovi ne propnu !«
Vrbica se savila,
Isusa je pokrila.
Marija je blagoslovila :
»Digod se usadila,
Svagdi se pomladila !«

Kazivala Anka Gunić iz Selaca kraj Đakova u Slavoniji. Zabilježila s. Agneta Novaković.

8.

Marija se sakrivala.

(Iz požeške okolice.)

Šetala se, šetala
Sveta Diva Marija,
Sveta Bogorodica,
Kršćanska Pomoćnica,
Pokraj rike Jordana.
Kud odila Marija,
Za njom rasla lelija.*

* ljiljan.

Još je lipša Marija
Nego bila lelija!
Sa sobom je nosila
Malo čedo Isusa.
Od Židova sakrila,
Da ga Židi ne vidu.

Ona ide k topoli,
Pa govori Marija:
»Topolice, sestrice,
Savij grane do zemlje,
Sakrij Sinka i mene,
Da me Židi ne stignu,
Da mi Sinka ne otmu.
Al govori topola:
»O Marija, Marija,
Kako bi se savila,
Kad sam vrlo visoka!
Ako l' bi se savila,
Priko bi se slomila.«
Ona dalje odlazi.
I kud ona prolazi,
Tu procvala ružica
I mirisna ljubica.
Još je lipša Marija,
Nego l' ruža rumena
I ljubica malena.
Pa smrečicu opazi.
Njoj govori Marija:
»Oj smrečice, sestrice,
Savij grane do zemlje,
Sakrij Sinka i mene,
Da me Židi ne stignu,
Da mi Sinka ne otmu.«
A govori smrečica:
»O Marija, Marija,
Rada bi te pokrila,
Al sam vrlo bocava!«
U tren ovaj smrečica
Zemljici se savila
I Mariju pokrila
I Nje Sinka u krilu,
Najlipšega na svitu.

Otud idu Židovi,
Klete majke sinovi.
Oni idu k topoli.
Pitaju ju Židovi:
»Oj topola, kaži nam,
Je l' tud prošla Marija ?«
A nemila topola
Židovima vikala:
»Brže, brže, Židovi!
Sad je prošla Marija.«
Oni dalje putuju
I smrečicu pitaju:
»Oj smrečice zelena,
Je l' tud prošla Marija ?«
Ona njima govori:
»Man'te me se, Židovi!
Tud nij' prošla Marija,
Niti sam ju vidila.«
Tad odoše Židovi,
Klete majke sinovi.

Kad Marija ustala,
Za topolu doznala,
Topolu je uklela:
»O topola, topola,
Cvitom nigda ne cvala,
U sve vike treptala,
U pol lita brez vitra!«
U smrečici govori,
Smrečicu blagoslovi:
»O smrečice zelena,
Da si blagoslovljena!
Ti ćeš cvasti i rod dat,
Kao tamjan mirisat.«

Zabilježio Ivo Čakalić iz Doljanovaca u požeškoj okolici.

9.

Židovi oteli Isusa. Nedjelje Ga preotele.

Šla Marija u goru,
U tu goru visoku.
Na rukah nosi Isusa.
Zestala je Židove.
Židovi ju pitaju:
»Kaj to nosiš, Marija?«
»Jaz pa nosim Sineka.«
Krilca su ji otprli,
Isusa su oteli.
Marija je zakriknula,
Sve Nedelje dozvala.*
Sve Nedelje dotekle,
Isusa su otele.
»Fala, fala, Nedelje!«
Saki keden** nedelja,
Saki mesec mlada je.***

Zabilježila u Strmcu u Hrv. Zagorju učiteljica Kristina Horvat.

10.

Židovi oteli Isusa.

(Maruševačka pjesma.)

Marija se šetala,
S Nedeljom se sretala.
Pitala je Nedelja:
»Kam putuješ, Marija?«
»Ja putujem vu goru,
Vu zelenu jelovu.«

* Ni Mlada Nedjelja ni Sveta Nedjelja nije nikako pravo sveto žensko čeljade, nego u starini izmišljeno i preostalo u narodnom kazivanju.
** tjedan.
*** Mlada nedjelja to je ona, što dolazi iza mladoga mjeseca. Nema nikakova razloga, da mi katolici mladu nedjelju više štujemo nego druge nedjelje. Isto vrijedi i za t. zv. mladi petak i mladu subotu.

»Nejdi, nejdi, Marija!
Tam su ljudi Židovi.«
Ne Marija vervala,
Sobom zela Sineka,
Sinekom putovala.
Tam se stala s ljudma tri.
To su bili Židovi.
Pitali su Židovi:
»Kam putuješ, žena ti?
Kaj pa nosiš pri sebi?«
»Ja pa nosim jabuku,
Zlatnu, v škrinji zaprtu,
Svetim križom pokritu.«
»Kaži, žena, jabuku!«
»Ja je ne bum kazala,
Da je ne bum tržila.«
Ne Židovi vervali,
Zeli Mariji Sineka,
Smiljenoga Jezuša.
Marija zdihavala,
Za Sinekom plakala.
Ovi pesmi konic, kraj,
Bog daj duši svijetli raj!

Kazivala Roza Bosak iz Ladanja donjega, župa Maruševac u Hrvatskoj. Zabilježila Agata Kralj, sada milosrdna sestra Ognjeslava.

11.

Židovi oteli Isusa.

(Desinečka pjesma.)

Malen vrček ograjen.
U njem kleči Marija,
Sinka Boga zibala.
Kantala je, kantala,*
Kantajuć je zaspala.

* Pjevala je, pjevala.

Došli jesu Židovi,
Sina Boga oteli.
»A joj, Sinak mileni,
Da ja možem do tebe,
Vodom te bi napojila,
Mlijekom te bi odojila.«

Čuo od svojih ukućana i zabilježio Petar Pustaj iz Gornjega Desinca, župa Plešivica u Hrvatskoj. Dobrotom učiteljice Ljubice Pleše.

12.

Marija i tri kralja.

Jedan vrtić sagrađen,
Pun je rožic nasađen,
Svake fele* rožica.
I med njima sveti križ
I pod križom Marija
Svoga Sinka zibala,
Lipo mu je kantala,**
Kantajući zaspala.
Kad se Marija probudi,
Ali draga Sina ni.
Tri ga kralja iščedu,***
Tri mu dara nosidu :
Tamljan, zlato, skupocjenu mast.
»Pojte tamo višnji grad,
Tamo ćete Isusa nać.
Lipo mi ga darujte,
Lipim putem putujte !«
Amen, Djevo Marijo !

Čula od svoje majke i zabilježila Jelka Biondić iz Sv. Jurja u Hrv. Primorju. Dobrotom učiteljice Marije Sabljak.

* vrsti. ** pjevala. *** traže.

13.

Golubica Mariju budi.

Golubica gudi
I Mariju budi :
»Ustaj gore, Marija !
Ev' Židovi projdoše,
Tvoga Sinka provedoše,
Vruće čavle pronesoše,
Pod nokte mu zadivaše.
Crna krvca kapaše,
Na kamenje padaše,
Kamenje se raspadaše.
Anđeli s neba slaziše,
Pa mu krvcu kupiše,
U kalež je metaše,
Pred Boga ju nosiše.«

Kazala Ana Vuić iz sela Drežnika u Slavoniji. Zabilježila učiteljica Kata Fulanović.

14.

Anđeli zovu Mariju.

Saka stvar
Na svu stran,
Samo Isus
I Marija k nam !
Angeli idu,
Mariju zovu :
»Odi, Marija,
Sinak te zove,
Krvčica mu curi,
Z svetoga reberca«.
Došli su angeli,
Poprijeli krvčicu,

Odneli ju
V diku nebesku,
Gde se vesele
Se verne dušice
Na sve veke
Vekova. Amen.

Kazivala Marija Grgec iz Kalinovca u Hrvatskoj. Zabilježila Katica Grgec, sada milosrdna sestra Lambertina.

15.

Marija traži Isusa. Teške muke Isusove.

(Dalmatinska pjesma.)

Ide Gospa donjim putem
Sakrivena crnim skutem.
Ona ide put Pilata.
U Pilata prva vrata.
Tu nahodi tri Žuđela,*
Tri Žuđela, zla čovjeka,
Gdje Jezusu čavle kuju.
Gospe ih je zaklinjala:
»O Žuđeli, braćo moja,
Vi činite tanje čavle,
Tanje čavle, kraće čavle!«
Kad to čuju tri Žuđela,
Tri Žuđela zla čovjeka,
Pa su Gospu uhvatili,
Pa s njom o tle udarili.
Gospe se je prinemogla.**
Sveti Ivo podiže je:
»Homo, Gospe, ne tardajmo,***
Da ga živa zahitimo!«
U Pilata druga vrata.
Tu nahode tri Žuđela,
Tri Žuđela, zla čovjeka,
Gdje Jezusu križak djeju.****

* tri Židova. ** u nesvijest od boli pala. *** Ajdmo, Gospo, ne kasnimo! **** djelaju.

Gospe ih je zaklinjala:
»O Žuđeli, braćo moja,
Vi činite tanji križak,
Tanji križak, manji križak,
Da je mome Sinu lakše!«
Kad to čula tri Žuđela,
Tri Žuđela, zla čovjeka,
Opet Gospu uhvatili,
Pa s njom o tle udarili.
Gospe se je prinemogla.
Sveti Ivo podiže je:
»Homo, Gospe, ne tardajmo,
Da ga živa zahitimo!«
U Pilata treća vrata.
Tu nahode tri Žuđela,
Tri Žuđela, zla čovjeka,
Gdje Jezusa propinjahu.
Kada Jezus Majku vidi,
Pa je Majci govorio:
»Majko moja, žedan sam ti!«
Majka mu je govorila:
»Da ja smijem, Sinko mili,
Da ja smijem na križ doći,
Ja bih tebe napojila,
Čijem sam te zadojila.«
Jezus majci govorio:
»Hod' otale tužna ženo,
Za ne rijet, Majko moja!*
Više su mi suze tvoje,
Neg na križu muke moje!«
Kad to čula tri Žuđela,
Dadoše mu žuč i osta,**
A Jezus je preminuo.

Kazao Ivo Bušurelo iz Blata na otoku Mljetu u Dalmaciji. Zabilježio učitelj Tomislav M. Masan.

* Vidi o tom bilješku na kraju slijedeće pjesme.
** octa, sirčeta.

16.

Marija traži Isusa. Teške muke Isusove.

(Podravska pjesma.)

Majka Božja je zaspala,
Tužnu sanju je sanjala.
Kad se tužna probudila,
Promisli, je l' to istina.
Rano češe žute lasi,
Angel nosi tužne glase.
»Kakve glase angel Boži?«
»Da bi ti je ja povedal,*
Ti bi se je prestrašila.«
»Nesem dete sedmem letu,
Već sam žena preblažena.
Kaj bi se je preplašila!«
»Sina su ti ulovili,
Na smrt su ga odsudili,
V onu goru otpelali,**
De su samo tri ižice,***
Isusove mučenice.«
Djeva trga svoje lasi,
Pa si ide svojoj sestri,
Svojoj sestri Magdaleni:
»Ovo jesi, sestro moja!
Ajde s menom tražit Sina!
Sina su mi ulovili.
Na smrt su ga odsudili,
V onu goru otpelali,
De su samo tri kućice.«

One išle tamnim logom,****
Tamnim logom, prašnim putom.
One srele tri putnika.
»Ovo jeste, vi putniki!
Jeste vidli, jeste čuli
Za Jezuša meštra svoga
I za Sina rođenoga?«
»Nesmo vidli, nesmo čuli

* kazao. ** odveli. *** kućice. **** lugom.

Za Jezuša meštra svoga
Ni za Sina rođenoga.
Nego id'te na paure,
De pastiri jogna kure.*
Oni ću vam povedati
I tam ću vas otpeljati.«
One došle na paure,
De pastiri jogna kure:
»Eno tamo tri kućice,
Isusove mučenice.
Prvoj iži križ delaju,
Drugoj iži čavle kuju,
Trećoj iži Jezuš leži
Zbijen, rajnjen, sav zmrcvaren.«

Kad su došle prvoj iži:
»Ovo jeste, vi tišlari!
Komu križa vi delate?«
»Imamo ga vlovlenoga,
Za ime mu mi ne znamo.«
One došle drugoj iži.
Drugoj iži čavle kuju.
»Ovo jeste, vi kovači!
Komu čavle vi kujete?«
»Imamo ga vlovlenoga
Za ime mu mi ne znamo.«
One došle trećoj iži.
Trećoj iži Jezuš leži
Zbijen, zranjen, sav zmrcvarjen.
»A joj Sinko moj lubleni!
A ko te je na to spravil,
U tolike muke spravil?«
»Beži tuda, tuđa ženo!**
A ti nesi Majka moja.«
»Jesam, Sinko, majka tvoja.«
»Ne bole me rane moje,
Kak me peču suze tvoje.«

Zapisala Mara Mikacinić preudata List iz Kalinovca u Hrvatskoj.

* vatru lože.

** Isus govori ovako prežalosnoj Majci svojoj iz smilovanja. On vidi preveć izranjeno Srce njeno, pa ne će, da ga nježnim riječima još više dira i vrijeđa.

17.

Pjesma za petak.

Danas je petak peti dan,
Našega Isusa mučen dan.
Kad je Isus na muku šal,*
Prijel je pet krvavih ran.
Još mu govori Majčica:
»O Sinko, Sine, Bože moj,
Ti spreveliku muku trpiš!«
»Majko Marijo, pravo veliš!«
Aš** od velike mučice
Se kameje pucaše,
Si grobi se otvaraju,
Si mrtvi van zihajaju.***
Još mu govori Majčica:
»O Sinko, Sine, Bože moj.
Ti spreveliku muku trpiš!«
»Majko Marijo, pravo veliš!«
Aš od velike mučice
Se kameje pucaše,
Si grobi se otvaraju,
Si mrtvi van zihajaju.

Iz Hrv. Primorja. Zabilježila učiteljica Ljubica Pleše.

18.

Brinila se Marija.

Prva Božja zapovid:
Ljubi Isus Mariju,
A Marija Isusa.
Sama ga je grlila,
Sama ga je ljubila,
Bogu s' uvik molila,
Božju pomoć iskala:
»Daj mi, Bože, sretan dan,
A od podne laku noć,
Da nam oće Isus doć,
Grišnicima u pomoć.«

* išao. ** jer. *** izilaze.

Brinila se Marija,
Nije Sina vidila,
Da upita, što će bit,
Čim će pokrit širok svit.
Bog poslao anđela.
Anđel dođe Mariji
I ovako govori:
»Ne brini se, Marija,
Čim ćeš pokrit širok svit.
Ti ćeš uzbrat ružin list,
Pa ćeš pokrit širok svit.«
Brinila se Marija,
Nije Sina vidila,
Da upita, šta će bit,
Kako će mu ime bit.
Bog poslao anđela.
Anđel dođe Mariji
I ovako govori:
»Ne brini se, Marija,
Kako će mu ime bit.
Bit će ime Oče naš,
To će biti otac naš.«

Kazivala Marija Abramović iz Posavskih Podgajaca u Slavoniji. Zabilježila učiteljica Mandica Turudić.

19.

Isusovo krštenje.

(Podravska pjesma.)

Ivan se šeće
Po zlatnom mostu,
Za njim se šeće
Djeva Marija,
Na rukaj nosi
Sinka svojega.
»Krsti mi, Ivo,
Sina mojega!«
»Kak bi ga krstil,
Sam kršćen nesem!«

Krsti ga, Ivo,
Sam kršćen bodeš!«
»Kak bi mu znali
Ime nadeti?
Oćemo li mu
Te mesec sjajni?«
»Lepo je ime,
Majke ne drago.«
»Oćemo li mu
Drobna* zvezdica?«
»Lepo je ime,
Majke ne drago.«
»Oćemo li mu
To sunce žarko?«
»Lepo je ime,
Majke ne drago.«
»Oćemo li mu
Venčec ružica,
Venčec ružica,
Mala bebica?«
»Lepo je ime,
Majke ne drago.«
»Oćemo li mu
Isusek mali?«
»Lepo je ime,
Majke je drago.«

Kazivala Marija Berta iz Ferdinandovca u Hrv. Podravini. Zabilježila učit. pripravnica Evica Berta.

20.

Isusovo krštenje.

(Bosanska pjesma.)

Šetala se Djevica Marija,
Šetala se do vode Jordana.
Na rukama nosi Gospodina.
Susrete je Krstitelju Ivo:
»Kud se šetaš, Djevice Marijo?«
Progovara Djevica Marija:

* sitna.

»Ja se šetam do vode Jordana,
Gdje ću krstit moga Gospodina.«
Progovara Krstitelj Ivane:
»Kumo moja, Djevice Marijo,
Ko će biti Isusu za kuma?«
Progovara Djevica Marija:
»O moj kume, Krstitelju Ivo,
Doletjet će ptica golubica,
Pa će biti Isusu za kuma.«
U toj riječi, u kojoj bijahu,
Otud leti ptica golubica.
Progovara Djevica Marija:
»O moj kume, Krstitelju Ivo,
Ti podigni svoju desnu ruku,
Pa prekrsti moga Gospodina.«
On podiže svoju desnu ruku,
Pa prekrsti našeg Gospodina.
Tu se njemu uzdrhtalo tijelo,
Tu je žarko pomrčalo sunce
Od istoka do zapada sunca.
Progovara Djevica Marija:
»O moj kume, Krstitelju Ivo,
Što se tvoje uzdrhtalo tijelo?
Što je žarko pomrčalo sunce,
Od istoka do zapada sunca?«
Progovara Krstitelju Ivo:
»Kumo moja, Djevice Marijo,
Je l' moguće od Boga miloga,
Da ja sluga krstim Gospodara!«

Iz Dervente u Bosni. Dobrotom učiteljice s. Dolores Tkalec.

21.

Marija i brodari.

Šetala se Divice Marija
Gore dolje niz to sinje morje.
Došetala do prvih brodara.
Božju im je pomoć nazivala:
»Božja pomoć, vi prvi brodari!
Prevez'te me za ime za Božje!«
»Ne vozimo za ime za Božje,
Već vozimo za sićane novce!«
I ošeta Divice Marija
I ošeta do drugih brodara.
Božju im je pomoć nazivala:
»Božja pomoć, vi drugi brodari!
Prevez'te me za sićane novce!«
»Ne vozimo, Divice Marija,
Ne vozimo za sićane novce,
Već vozimo za ime za Božje.«
I ošeta Divice Marija
I ošeta do trećih brodara.
Božju im je pomoć nazivala:
»Božja pomoć, vi treći brodari!
Prevez'te me za ime za Božje!«
»Ušećite, Divice Marija.
Ušećite u laganu šajku!«
Ušetala Divice Marija,
Ušetala u laganu šajku.
Dva su broda u propast propala,
Aj treći je sretno prebrodio,
U kome je Divice Marija.

Iz Baćina kod Hrv. Dubice. Dobrotom učiteljice Tonke Dumbović.

22.

Marija i mornari.

Kleči Gospe na kraj mora,
A na stijeni od mramora.
Tuda pasa* brod mrnara,
Brod mrnara, djece slavne.
Slavna Gospa dozivala,
Dozivala slavnu djecu:
»Ho'te k meni, slavna djeco,
Ho'te mene ukrcajte,
Prevez'te me s ove strane,
S ove strane na one bande!«**
Oni nijesu poslušali,
Već su oni putovali.
Tuda pasa slavni Jezus
I govori slavni Jezus:
»Što je tebi, Gospe moja?«
Progovara slavna Gospa:
»Vuda pasa brod mrnara,
Brod mrnara, djece slavne,
I ja sam ih dozivala:
Ho'te mene ukrcajte,
Prevez'te me s ove strane,
S ove strane na one bande!
Oni nijesu poslušali,
Već su oni putovali.«
Pa govori slavni Jezus:
»Ja ću poći na nebesa,
Pa ću poslat plahe kiše,***
Plahe kiše, dosta vjetra.
Potopit ću brod mrnara,
Brod mrnara, djece slavne.«
»O Jezuse, slavo moja,
Pa ti pođi na nebesa,
Al nemoj pustit plahe kiše,
Plahe kiše, dosta vjetra,
Nego pusti tihu kišu,
Tihu kišu, tihog vjetra.
Ti ih nemoj potopiti,
K meni će se povratiti,

* prođe. ** na onu stranu. *** silna i jaka kiša.

Prevest će me s ove strane,
S ove strane na one bande.«
Pa se vrati brod mrnara,
Brod mrnara, djece slavne,
I ukrca slavnu Gospu.
Preveze je s ove strane,
S ove strane na one bande.
Po sve vijeke vijeka! Amen.

Kazivao Marin Čumbelić iz Blata na otoku Mljetu u Dalmaciji. Zabilježio učitelj Tomislav M. Masan.

23.

Vijenac plete Marija.

(Iz Jakovlja.)

O Marija, Marija,
Zlatni venček vejala,
Na se ga primerjala,
Kraj Jezuša sjedala.
Jezuš ima zlat škrlak,
Za škrlakom pantliček,
Za pantlekom kitica,
Na kitice tičica.

Iz Jakovlja u Hrv. Zagorju. Zabilježila učiteljica Adela Čermak.

24.

Isus ide na nebesa.

Idem spat,
Boga zvat
I Mariju
Milovat.
Marija je Božja mati,
Sina Boga porodila.
Sin se diže u nebesa,
Nebesa se otvoriše,
Angeli se pokloniše.
Sam Jezušek mešu služi,
Angeleki domištruju.

Kazivao Franjo Strelar iz Velike Gore u Hrv. Zagorju. Zabilježila učiteljica Zora Majetić.

25.

Bog se diže na nebesa.

Ja s mista,
Bog na misto.
Bog se diže na nebesa,
Nebesa se rastvoriše,
Anđeli se pokloniše,
Ude stvari pobigoše,
Po gori se polomiše,
Po vodi se potopiše.

Kazala Perica Đapo iz Oklaja kraj Knina u Dalmaciji. Zabilježila Barica Vračić, sada mil. sestra Berislava.

26.

Isusova misa i griješne duše.

Sveti Petar crkvu gradi
Ni na nebu ni na zemlji,
Već na Božjoj milosti.
U njoj Isus misu reče,
Sveta Klara odgovara,
Veronika oltar stere,
Mandalina svijeće žeže,
Mat' Marija misu sluša.
Njoj govori Isus Majci:
»Oj Marijo, Majko moja,
Je l' ti vična misa moja ?«
»Jest mi vična i obična.
Otkako je svijet posto,
Nije take mise bilo,
Što j' danaske tvoja misa.«
Sve su duše k misi došle,
Samo nisu četir duše,
Jer su one zgriješile.
Jedna j' duša zgriješila:
Tuđu među preorala.
Druga duša zgriješila:
Nije zajma povratila.
Treća duša zgriješila:
Tuđe mlijeko oduzela.
Četvrta je zgriješila:
Siroticu pokudila.

Iz Baćina kod Hrv. Dubice. Dobrotom učiteljice Tonke Dumbović.

27.

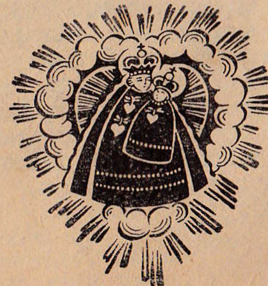
Griješnik plače za misom.

Potrudiv se mili romar*
K Majki Božjoj bistrički.
Kad je došev k Mariji,
K Majki Božjoj bistrički,
Za vrata je pokleknjv,
Kam je on navajen** biv.
Kad Mariju zagledal,
Milo se je resplakal.
K nemu došla Marija,
Majka Božja bistrička:
»Kaj je tebi, mili romar ?
Kaj se milo plačeš ti ?«
»Kak se ne bi plakal ja,
Kad sam mašu zamudiv !«***
»Muči, muči,**** mili romar!
Maša hoće taki bit.
Sam ju Jezuš služil bu,
Sveti Peter dvoril bu.«
Jezuš mašu odsluživ,
Grešnik dušu očistil.

Pjesma je zabilježena seljačkom rukom u okolici brdovačkoj kod Zagreba. Dobrotom učiteljice Josipe Šribar.

---

* proštenjar. ** vičan. *** nijesam misi prispio. **** šuti, šuti.

28.

Marijini gosti.

Anđeli dobri,
Čuvari moji,
Čuvajte me po su* noć
Od večera do zore,
Dokje peteh** zapoje:
»Stante gore, Marijo,
Evo su Van gosti!«
»Ča mi totu delaju?«
»Isusa mi čekaju.«
»Isus je šal mašit.
Anjeli mu otpevaju,
Sveti Petar ozvanja.« Amen.

Kazivala Anica Jurić, a zabilježila Ljubica Ivančić iz Crikvenice u Hrv. Primorju. Dobrotom učiteljice Ljubice Pleše.

29.

Marija i sunašce.

Zora je, zora, beli dan,
Za zorom ide sunce van.
Za suncem ide Marija,
U rukah nosi Jezuša.
»Počkaj me, počkaj, sunčace,
Da bumu skupaj rajžali!«***
»Ja te ne morem čekati,
Ja moram hitro rajžati.
Mene pastiri čekaju,
Mrzlu rosicu stepaju.«

Pjesma je iz brdovačke okolice kod Zagreba. Zapamtila i zabilježila milosrdna sestra Evelija Margetić.

* svu. ** pijetao.
*** putovali.

30.

Isus i zvijezda.

Vu nem kraju, sveklem raju
Jena zvezda gori gre.
Pred toj zvezdoj Dete kleči,
Zlatni križ v rukah drži.
Na križu je zapisano,
Da je to Dete pravi Bog.
Na križu je zapisano
Da je to Dete pravi Bog.

Bog nam opčuvaj družinicu,
I sveti Florjan hižicu!*
Sveti Florjan hižicu,
Sveti Janton živinicu!
Mi se od vas obraćamo,
Bogu, Mariji izručamo.
Mi se od vas obraćamo,
Bogu, Mariji izručamo.

Zabilježila u Strmcu u Hrv. Zagorju učiteljica Kristina Horvat. Pjeva se, kad obilaze sa zvijezdom na Sv. Tri Kralja.

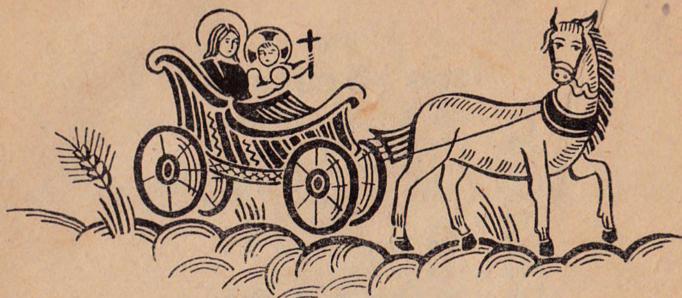
31.

Marijina molitva.

Križ gre** po nebu,
Za njim Djeva Marija,
Svoga Sinka molila:
»Čini, Sinko, pravo, pravo,
Što ti je Bog obećao!
Svetom Petru ključe daj,
Da otvori lijepi raj,
Gdje anđeli pjevaju,
Arhanđeli sviraju
Svetom križu u slavu!«

Kazivala Antica Povela iz Gornjega Sela na otoku Šolti. Zabilježila učit. pripravnica Anka Šiprak.

* kućicu. ** ide.

32.

Isusov križak.

Voze se kola,
(Kola) kovana.
U tima koli'
Djeva Marija.
Djeva Marija
Boga rodila,
Boga rodila
Sinka Isusa.
Sinek joj drži
Zlatnu jabuku
I srebren križak.
Kud križom mane,
Tud slava pane.
Mani ga, Bože,
Na naše polje,
Ne bi l' nam polje
Rodilo pšenicom,
Polje pšenicom,
Brdo lozicom.

Iz Baćina kod Hrv. Dubice. Dobrotom učiteljice Tonke Dumbović.

33.

Isus drži sveti križ.

Od' mo spat,
Boga zvat.
Na ni kraj
Svetli raj.

Na ni kraj cirkvica,
Cirkvici lontarec,*
Pred lontarecom
Marija kleči,
Sinika drži.
Sin svoj sveti križ drži,
Kim se križa naša duša,
(Naša duša) i tijelo,
So našo pilo i jelo
I našo dobro delo. Amen.

Zabilježila u Maruševcu u Hrvatskoj učiteljica Zlata Crnko.

34.

Isusove jabuke.

(Podravska pjesma.)

Dober Vam večer, gospodar!
Na mlado leto veselimo se!
Na hiži vam zelenje,
U kući vam veselje!

U polju je sjenica,
U sjenici zlatan stol,
Oko stola klupčice,
Na njima sjedi Marija.
Marija drži Isusa,
Isus drži jabuku.
Isus pomahne jabukom,
Jabuka pane u polje,
Da bi vam polje rodilo
I s onom pšenicom belicom,
S kojom se hrane dušice.
Isus pomahne jabukom,
Jabuka pane u goru,
Da bi vam gora rodila
I s onim vincem rumenim,
S kojim se krepe dušice.
Isus pomahne jabukom,
Jabuka pane u selo,
Da bi vam bilo veselo.

Zapamtile i zabilježile Marica Kirin i Cecilija Sobota iz Kalinovca u Hrv. Podravini.

* oltarić.

35.

Isusova rosa.

Večernja rosa padala,
Da nas Marija gledela,
Z onoga dvora od Boga,
Od smiljenoga Jezuša.
Smiljeni Jezuš, dojdi k nam,
Prepelaj duše svetel raj!
Svetlem je raju najbolje,
Gde se dušice vesele.
Te nam je pesme konec, kraj,
Bog daj sem* dušam svetel raj!

Zapisao Stjepan Sečak, rodom iz župe Zlatar u Hrvatskoj.

36.

Isusov lijepi dar.

(Kod žetve, kad nose vijenac.)

Stoji nam pole široko!
Dober nam večer, gospudar!
»Jeste nam doma, gospuda ?«
»Doma su, doma gospuda!«
»Mi njim nosimo lepi dar,
Š čem nas je Jezuš daruval
S blaženu Devu Mariju,
Svoju presvetu Materju.«

Pjevala Jelica Đurkinjak iz Jakovlja u Hrv. Zagorju. Zabilježio J. L.

37.

Sveta Gospa Sinka moli.

Sveta Gospe Sinka moli:
»Sinko blagi, Sinko dragi,
Ti sačuvaj polja naša,
U poljima trude naše!

* svim.

Ti odreni* hude grome,
Hude grome i lampove**
U goricu letušicu***,
Gdje dječica ne plakaju,
Gdje kokoši ne pjevaju,
Gdje kozlići ne mekaju,
Gdje jaganjci ne biječu,
Gdje kravice ne mukaju!
Po sve vijeke vijeka. Amen.

Kazala Anica Hazdovac iz Blata na otoku Mljetu u Dalmaciji. Zapisao učitelj Tomislav M. Masan.

38.

Isus i vinograd.

Zasadil Jezuš vinograd.
Š čem**** ga je Jezuš zasadil ?
Z blaženu Djevu Mariju,
Svoju presvetu Materju.
Obrezal Jezuš vinograd.
Š čem ga je Jezuš obrezal ?
Z blaženu Djevu Mariju,
Svoju presvetu Materju.
Nakolil Jezuš vinograd.
Š čem ga je Jezuš nakolil ?
Z blaženu Djevu Mariju,
Svoju presvetu Materju.
Okopal Jezuš vinograd.
Š čem ga je Jezuš okopal ?
Z blaženu Djevu Mariju,
Svoju presvetu Materju.

Pjesma je iz Jakovlja, župe Kraljev Vrh u Hrv. Zagorju. Zabilježila učiteljica Adela Čermak.

* otjeraj, odgoni (*Masan.*)
** sijevanje, blijesak (*Masan.*)
*** Bit će „pusta gora, u koju može doprijeti samo ptica u lijetu i nitko drugi.” (*Masan.*)
**** S kim.

39.

Još je ljepši Božji Sin.*

U gori je ružmarin,
Sadio ga Božji Sin.
Anđel s neba sletio
I ružmarin zalio,
Pa se čudom čudio.
Govorio u sebi:
Još je ljepši Božji Sin
Neg u gori ružmarin.
Božji Sinak kraljuje,
Na oltaru stanuje,
Sve lipote u Njemu,
Pomoć naša u svemu.

Zapisao Ivo Čakalić iz Doljanovaca u požeškoj okolici.

40.

Marija budi Isusa.

Ajmo, braćo, pobožno
Kroz tu goru zelenu
U tu zemlju Hrvatsku.
Naći ćemo bijeli dvor
I u dvoru crkvicu,
U crkvici Mariju
I njezino Jagnješce.
Majka ga je budila:
»Ajd ustani, Sinko moj!
Evo idu putnici,
Preveliki grešnici,
Vamo dare noseći,
Da im grije oprostiš,
Da im duše očistiš,
Sve malene svjećice
I borove grančice.«

Iz Baćina kod Hrv. Dubice. Dobrotom učiteljice Tonke Dumbović.

* Ova je pjesma prevedena na češki jezik i štampana u knjizi O. F. Bablera: „Strom ze srdce", Olomuc 1927.

41.

Isus i griješnik.

Jezus se po morju vozil,
Grešnik pa po bregu hodil,
Milo barčicu zazival:
»Kraju, kraju, barčica!«
Barčica le dalje plovi,
Kak' da od toga nič ne ve.*
Drugič grešnik milo zove:
»Kraju, kraju, barčica!«
Barčica le dalje plovi,
Kak' da od toga nič ne ve.
Tretič grešnik milo zove:
»Kraju, kraju, barčica!«
Barka zače kraju plovit,
Grešnik zače grijehe pravit.**
Sve je grehe ispovedal,
Samo jednog zamučil.
Jezus ga milo zapitava:
»Kaj si stvoril, grešnik moj?«
»Očeta, mater sam zamoril
A brat i sestra otišli su.***«
»Pojdi tam na tistu**** goru,
Na tistu goru visoku.
Tam buš klečal sedam leta
I po vrhu sedam dni.«
Sedam leta že minulo
I po vrhu sedam dni.
Koljena su se v zemlju vdrla,
Ruke su se skup sklenile,*****
Oči su se v nebo vprle,
Beli golub gor zleti!

Kazivala Rezika Zobec iz Desinića u Hrv. Zagorju. Zabilježila učiteljica s. Berislava Vračić.

* ko da od tog ništa ne zna. ** kazivati. *** poginuli. **** ovu ***** sklopile.

42.

Marija pomaže griješnoj duši na sudu Božjem.

Kad se duša s tilom dili,
Rada bi se razdiliti,
Ali ima straha đavla,
Straha đavla paklenskoga.
Pokraj sidi anjel Božji,
Pa dušici govoraše :
»Ne straši se, dušo draga,
Ja ću tebe kumpanjati,*
Do rajskih vrat sprovajati !«
Kad su došli pred raj-vrata,
Vrata bihu otvorena.
Duša se je poklonila
I Bogu se j' pomolila.
Vrata su se zatvorila.
Duša cvili, duša plače
I od straha strepetaše.
A Bog sidi na polače,
Pa dušici govoraše :
»O ti dušo, o nemila,
Dok si skupa s telom bila,
Smrtno jesi sagrišila.
Rano jesi ručavala,
Kasno si se ustajala,
V hladni vodi ne umila,
Svetim križem ne križala.
Kad si jila, kad si pila,
Nigdar Bogu zahvalila.
Boga nisi izmolila,
Teško Bogu sagrišila.
Nit si gladna nahranila,
Nit si žejna napojila,
Nit si bosa preobula,
Nit si naga** preobukla,
Teško Bogu sagrišila.
Nit si putna nastanila,
Nit si bolna pohodila,
Nit si mrtva sprovodila,
Teško Bogu sagrišila.

* pratiti. ** gola.

Sumpor, oganj postelj tvoja,
Glad i žeja* hrana tvoja.
Neg ti hodi velim** putem,
Velim putem, malom stazom.
Naći oćeš belu crkvu,
Poli crkve frižak svoj grob
I sazivaj svoje tilo !«

»Stani gori mrtvo tilo,
Što si zemlji već sagnjilo,
Ko si mene zapeljalo !***
Poslal me je kralj nebeski,
On ki nosi križ preteški,
Da se imaš gori stati,
Da greš Bogu račun dati.«
Tilo zato niš ne haje.
Duša cvili, duša plače
I od straha strepetaše,
Svoje tilo proklinjaše :
»Prokleto bud', moje tilo,
Šta si zemlji već sagnjilo,
Što si mene zapeljalo !
Da bi s tebe habat**** rastal !«
Tilo za to niš ne haje.

Duša cvili, duša plače
I od straha strepetaše,
Majku Božju sazivaše !
»Primite me, Majko Božja !
Zbavite me muke pakla !«
Prijela je Mat' Marija,
Prijela je v svoje ruke,
Ter ju nosi Mihovilu.
Pokraj stoje tri sotone
Grdo mrske nespodobne.
Zube su im otvorene,
Nokte su im naparene.*****
»Važi, Miho, ovu dušu,
Da ja sada malo vidim,
Ke će vage zadobiti
I raj svitli predobiti !«

* žeđa. ** velikim. *** zavelo. **** aptovina (Broz-Iveković).
***** užareni.

Duši j' vage pomanjkalo,
Koliko su tri kamene,
Tri kamene malinove.*
Stočila je Mat' Marija
Tri suzice na dušicu.
Duša j' vage zadobila
I raj svitli pridobila.
Al govore tri sotone:
»Aj Marija, šta si učinila,
Našu dušu predobila?«
Al govori Mat' Marija:
»Odstupite tri sotone
Grdo mrske nespodobne!
Zube su vam otvorene,
Nokte su vam naparene!
Ovo j' prava duša moja
I Isusa, Sina moga.
Ona j' meni i postila,
I postila i molila
I tri petke i tri mlade,**
(I tri mlade) sobotice.
Ona nije ništa jila,
Malo vodi, suha kruha.
Meni je je naručila
I Isusu, Sinu mome.«
O Isuse budi hvaljen
Po sve vike vikom. Amen.

Iz Grižana u Hrv. Primorju. Zabilježila učenica Zora Varelija. Dobrotom učiteljice s. Agnete Novaković.

43.

Pjesma od sudnjega dana.

O Mihajle preblaženi,
Kada bude sud ognjeni,
Rano ti ćeš zatrubiti,
Mrtve ljude probuditi:
»Dižite se iz praha ljudi
I gledajte veje*** čudo,

* mlinski.
** Za mladi petak i mladu subotu vidi bilješku kod 9. pjesme.
*** veliko.

Kako Jezus s neba grede
I svu silu sobom vodi
I libarce* sobom nosi.«
Libarce će prolegati,**
Tužna djela prikazati.
Tad pravedne strah prohodi,
A ja tada kud ću griješnik?
Slamice će ognju dati,
Slamice su griješne duše.
Bog po sve vijeke vijeka. Amen.

Govorio Ivo Bušurelo iz Blata na otoku Mljetu u Dalmaciji. Zabilježio učitelj Tomislav M. Masan.

44.

Od Majke Božje Trsatske.

(Crikvenička pjesma.)

Kad je Mat' Marija
Na Trsat hodila,
Abrama je zvala:
»Abrame, sinko moj,
Ki s tobun stanuje?«
»Nijedan, Marijo,
Neg anjel Gabrijel,
Ki se Boga boji,
Božju reč nastoji.
Hodi ti, Marijo,
S namun*** stanovati!
Ja ću ti, Marijo,
Kloštar sagraditi.
Ti ćeš se, Marijo,
Belemi nogama
Po kloštru šetati,
Zlatnemi rukama
Knjige prebrajati,
Černemi očima
Slova poznavati,
Rusama kosama
Zvone pozvanjati.«

* malu knjigu. ** pročitati. *** s menom.

»Ne gren ja Marija
S tobun stanovati,
Nego sada ja gren
Od reškoga* mosta
Gore do Tersata
Skalince graditi.
Na svaken treseten**
Kapelu graditi,
Na svakoj kapeli
Sveca postaviti,
A na verh Tersata
Crikav sagraditi.
K mene (te) Marije
Ljudi dohajati,***
Mene te Marije
Dare donašati,
A ja ću njin Marija
Grihe opraščati.«
Sin Božji budi hvaljen
Majkun tvojun uvik. Amen.

Od Ljubice Ivančić iz Crikvenice u Hrv. Primorju. Dobrotom učiteljice Ljubice Pleše.

45.

Od Majke Božje Trsatske.

(Pjesma iz Čavala.)

Kad je Mat' Marija
Po svitu hodila,
Za sin svojin glason
Abrama zaziva:
»Abrame, sinko moj,
Si mi kadi**** još živ?
»Živ san ja, Marijo,
I živ se nahodin.«
»Ki s tobon stanuje?«
»Nijedan, Marijo,
Leh***** anđel Gabrijel,

* riječkoga (po gradu Rijeci). ** tridesetom. *** dolaziti.
**** gdje. ***** samo.

Leh anđel Gabrijel,
Ki se Boga boji,
Ki se Boga boji,
Božju reč nastoji.
Reste* Vi, Marijo,
S manum stanovati?
Ne će Van bit treba
Ništa delevati.
S belama nogama
Po kloštru šetati,
S belama rukama
Knjige prevraćati,
Š črnima očima
Slova progjedati,**
S rusama kosama
Zvoni prozvanjati.«
»Ne gren ja, Abrame,
Ne gren ja, Sinko moj,
Aš*** mi pojt' na Trsat
Kapelu zidati,
Gori od varoša
Do riškoga**** mosta
Skalice delati,
Kuda budu ljudi
K meni dohajali
I k meni Mariji
Dari donašali.
Ja ću jin Marija
Prošćenje dijeliti.
Ki me bu obašal
Po golih koljeni,
Ja ću njemu dati
To velo***** prošćenje.
Ki me bu obašal
S bosama nogama,
Ja ću njemu dati
To srednje prošćenje.
Ki me bu obašal
Stišnjenama****** rukama,
Ja ću njemu dati
To malo prošćenje.«

* idete. ** pregledati. *** jer. **** riječkoga (po gradu Rijeci.)
***** veliko. ****** sklopitima.

Sin Deve Marije,
Budi vazda hvaljen
S Ocen, Duhon Svetin
Na sve veke. Amen!

Kazivala Marija Silić iz Čavala u Hrv. Primorju. Zabilježila učiteljica Ljubica Pleše.

46.

Marija odilazi.

Rano jutro mladi mežnar*
Jutarnice mi gre zvonit.
Na pragu sreća oj Marijo:
»Kaj odhajaš** proć od nas ?
Je l' ti fali sveč z oltara
Je l' ti fali svetih maš ?«***
»Nit mi fali sveč z oltara
Nit mi fali svetih maš,
Već mi fali slave Božje,
Koje nemam jaz pri vas.«
»Čekaj, čekaj, oj Marijo,
Dok se ljudi zberejo !****
Kad se buju ljudi zbrali,
Tebe buju slavili.«

Zabilježila u Strmcu u Hrv. Zagorju učiteljica Kristina Horvat.

* zvonar. ** odlaziš. *** misâ. **** sakupe.

S A D R Ž A J.

ČITATELJIMA.

Ovakvih, a i drugih lijepih narodnih pobožnih pjesama imade u našim hrvatskim krajevima još mnogo. Mole se u pobožnim kućama večerom i jutrom. Pjevaju se uz neke običaje o Božiću i o Novoj godini, o Sv. Tri Kralja i o Svijećnici, o Jurjevu i Spasovu, o Ivanju, pa u žetvi i u svatovima i u drugim zgodama.

Na srcu nam je, da se te lijepe pjesme što više skupe i spreme, da nam s vremenom ne izginu i ne propadnu. Zato molimo sve pismene Hrvate, koji takvih pjesama znadu ili ih od drugih mogu čuti, da ih napišu i pošalju Jurju Lahneru, svećeniku u samostanu milosrdnih sestara u Zagrebu. Samo valja jako paziti, da se pjesme napišu upravo onako, kako se mole i pjevaju, i da se nijedno slovo ne promijeni.

S dopuštenjem duhovne oblasti nadbiskupije zagrebačke od 3. VIII. 1928. br. 4534.

HRVATSKI KATOLIČKI OBITELJSKI LIST

„NAŠA GOSPA LURDSKA"

Najzanimiviji i najljepši list za svaku katoličku porodicu. Svaki broj ima oko 15 i više slika. U svakom broju je koja legenda ili pripovijest o Gospi, po jedno od najnovijih čudesa o Lurdu te najraznolikije i najbiranije štivo, koje se na dušak čita.

Svake godine izlazi u ovom listu po jedan **Gospin roman.** Godine 1928. izašao je tako vrlo lijepi roman

LURDSKO ČUDO,

godine 1929. još ljepši roman

CVJETNJAK MARIJIN

i tako redom svake godine.

Svaki broj donosi i lijepih svaštica, savjeta za zdravlje i za kuću, pa zanimivih zagonetaka i t. d.

Izlazi svakog mjeseca jedamput.

Pretplata 15 Din na godinu, a za jeronimske članove samo 10 Din.

Pretplata se šalje na

UPRAVU „NAŠE GOSPE LURDSKE"
ZAGREB, Trg Kralja Tomislava 20.